

ingediend op **155** (2024-2025) – Nr. 10
3 juni 2025 (2024-2025)

Advies

van de Raad van State

over de amendementen

voorgesteld na indiening van het verslag

op het ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 26 april 2019
houdende de justitiehuisen
en de juridische eerstelijnsbijstand,
wat betreft de optimalisering van de werkprocessen
van het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht
en de justitiehuisen

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 77.590/VR/16

van 3 juni 2025

over

amendementen op een ontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand, wat betreft de optimalisering van de werkprocessen van het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht en de justitiehuisen’ (*Parl.St.* Vl.Parl. 2024-25, nrs. 155/8 en 155/9)

Op 27 maart 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Voorzitster van het Vlaams Parlement verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot vijfenveertig dagen*, een advies te verstrekken over amendementen op een ontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand, wat betreft de optimalisering van de werkprocessen van het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht en de justitiehuisen’ (*Parl.St.* VI.Parl. 2024-25, nrs. 155/8 en 155/9).

De amendementen zijn, wat de bevoegdheid betreft, door de verenigde kamers onderzocht op 20 mei 2025. De verenigde kamers waren samengesteld uit Patrick RONVAUX, kamervoorzitter, voorzitter, Wouter PAS, wnd. kamervoorzitter, Christine HOREVOETS, Brecht STEEN, Laurence VANCRAVEBECK en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, en Greet VERBERCKMOES en Béatrice DRAPIER FACCO, griffiers.

Het verslag is uitgebracht door Xavier DELGRANGE, eerste auditeur-afdelingshoofd, en Peter SCHOLLEN, adjunct-auditeur.

De amendementen zijn voor het overige door de zestiende kamer onderzocht op 24 april 2025. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, wnd. kamervoorzitter, Toon MOONEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Peter SCHOLLEN, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 3 juni 2025.

*

* Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85*bis*.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN DE AMENDEMENTEN

2. De om advies voorgelegde amendementen werden ingediend nadat de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement de tekst heeft aangenomen van het ontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand, wat betreft de optimalisering van de werkprocessen van het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht en de justitiehuisen’². Over het voorontwerp van dit decreet heeft de afdeling Wetgeving advies 75.764/16 van 8 mei 2024 gegeven.

De om advies voorgelegde amendementen nrs. 6, 7, 8 en 9 beogen de artikelen 3, 9 en 10 van de door de parlementaire commissie aangenomen tekst te schrappen. De amendementen nrs. 10 en 11 strekken tot het wijzigen van artikel 10 van diezelfde tekst. Met amendement nr. 10 wordt verduidelijkt dat de strafbaarstelling die daarin is opgenomen, is bedoeld voor opzettelijke beschadigingen en verduisteringen van toezichtsmateriaal. Amendement nr. 11 voegt in diezelfde bepaling een nieuw lid in dat ook onopzettelijke beschadigingen of verduisteringen strafbaar stelt. Amendement nr. 12 voegt een nieuw artikel 11 in dat bepaalt dat de justitiabele onder elektronisch toezicht die correctioneel wordt veroordeeld wegens het beschadigen of verduisteren van toezichtsmateriaal, gedurende een periode van vijf jaar niet in aanmerking komt voor elektronisch toezicht.

¹ Aangezien het om amendementen bij een ontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² *Parl.St.* VI.Parl. 2024-25, nr. 155/7.

ONDERZOEK VAN DE AMEDEMEMENTEN

Amendementen nrs. 8, 10 en 11

3. De amendementen nrs. 8, 10 en 11 werden door de Raad van State, afdeling Wetgeving, in verenigde kamers onderzocht op hun overeenstemming met de bevoegdheidsverdeling tussen de federale staat en de gemeenschappen. Dit onderzoek gebeurde in samenhang met het onderzoek van een voorontwerp van wet ‘houdende de strafbaarstelling van de ontsnapping van gedetineerden en de strafbaarstelling van de beschadiging of verduistering van het elektronisch toezichtsmateriaal en betreffende het afnemen van drugstesten in de gevangenis en de herroeping van het elektronisch toezicht in het kader van de strafuitvoering’, waarover de Raad van State op 14 april 2025 om advies werd gevraagd. Dit voorontwerp, bij de Raad van State ingeschreven onder rolnummer 77.650/VR/16, bevat immers een strafbaarstelling met betrekking tot het beschadigen of verduisteren van elektronisch toezichtsmateriaal, hetgeen overeenstemt met de bepaling van artikel 10 van het ontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand, wat betreft de optimalisering van de werkprocessen van het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht en de justitiehuisen’.

Voor de bespreking van de bevoegdheid van de federale staat en de gemeenschappen inzake deze strafbaarstellingen, wordt daarom verwezen naar hetgeen daarover wordt opgemerkt in advies 77.650/VR/16.³

Amendementen nrs. 6, 7, 8 en 9

4. Aangezien deze amendementen louter de schrapping beogen van bepalingen uit het ontwerpdecreet waarover de Raad van State al advies 75.764/16 van 8 mei 2024 heeft gegeven, geven deze amendementen geen aanleiding tot verdere opmerkingen.

Amendementen nrs. 10 en 11

5. Met het oog op de rechtszekerheid is het zinvol om voor elk van de strafbaarstellingen te specificeren welk moreel bestanddeel precies wordt vereist. Het onderscheid dat artikel 7 van boek I van het Strafwetboek, zoals dat wordt ingevoerd door het nog niet in werking getreden artikel 2 van de wet van 29 februari 2024 ‘tot invoering van boek I van het Strafwetboek’, maakt tussen opzettelijke en onopzettelijke misdrijven, stemt immers niet volledig overeen met de wijze waarop dat onderscheid in het huidige strafrecht wordt gemaakt. Teneinde

³ In dat advies wordt onder meer het volgende vastgesteld: “Op grond van artikel 5, § 1, III, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ zijn de gemeenschappen bevoegd inzake ‘[d]e organisatie, de werking en de opdrachten van de justitiehuisen en van de bevoegde dienst die de uitwerking en de opvolging van het elektronisch toezicht verzekert’. Naar luid van artikel 11, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 kunnen, binnen de grenzen van de bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten, de decreten de niet-naleving van hun bepalingen strafbaar stellen en de straffen wegens die niet-naleving bepalen. Hieruit volgt dat de gemeenschappen bevoegd zijn om het materiaal te beschermen dat wordt gebruikt door de bevoegde dienst die de uitwerking en opvolging van het elektronisch toezicht verzekert.”

geen twijfel te laten bestaan over wat precies wordt bedoeld voor de thans voorliggende strafbaarstellingen, kan aansluiting worden gezocht bij de formuleringen vooropgesteld in de memorie van toelichting bij het wetsontwerp dat heeft geleid tot de wet van 29 februari 2024 ‘tot invoering van boek I van het Strafwetboek’.⁴ In het bijzonder verdient het aanbeveling om in de voorgestelde tekst van amendement nr. 11 te verduidelijken of hetzij een “ernstig gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid” hetzij een “gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid” wordt vereist.

Amendement nr. 12

6. Op grond van artikel 5, § 1, III, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ (hierna: BWHI) is de federale staat bevoegd voor de strafuitvoering en voor het bepalen van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor elektronisch toezicht.⁵

De Vlaamse Gemeenschap is derhalve niet bevoegd om een nieuwe algemene voorwaarde te stellen om in aanmerking te komen voor elektronisch toezicht, in dit geval om gedurende een periode van vijf jaar niet een bepaalde veroordeling te hebben opgelopen.

Dit amendement kan bijgevolg geen doorgang vinden.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Patrick RONVAUX

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Wouter PAS

⁴ Zie *Parl.St.* Kamer 2022-23, nr. 55-3374/1, 49-51.

⁵ Dit werd in herinnering gebracht door de staatssecretaris voor Staatshervorming in de commissiebespreking van het voorstel van bijzondere wet dat tot artikel 5, § 1, III, van de BWHI heeft geleid (*Parl.St.* Senaat 2013-14, nr. 5-2232/5, 304).